

ILMAR SAABAS

Puit asub kilekottide asemele

Euroopas kasutatakse igal aastal 100 miljardit kilekotti. Siin on piisavalt suur turu, niis ka Paptic Oy-le, mis valmistab puidust kilesarnast, kuid taaskasutatavast materjalist pakkematerjale.

“Firma kogus esimesel investeerimisringil investeerijatelt üle miljoni euro. Ka need näevad materjalilis tulevikku,” ütles tegevjuht Tuomas Mustonen. “Inimesed innustuvad uuest ideest.”

Paptic on patenteerinud tehnoloogia, mis võimaldab valmistada uudset puidukiudu.

“Kõigepealt on see toode otsene vastus Euroopa Liidu kilekottide kasutamise vähendamiseks tehtud direktiivile,” ütles Mustonen. “Kui kõik meredes leiduvad kilejätmed kogutaks kilekottidesse, oleks rannas 15 kilekotti jätmeid kogu maailmamere ranna meetri kohta.”

Papticu toodete toormest 70% on taaskasutatav ja biolagunev. Tooraineks on soomlaste pikaküline tselluloos.

Uudse toote tööstuslik valmistamine käivitub lähiajal. Esimesena võtavad need kotid kasutusele Seppälä ja Body Shop Suomi.

Metsaleht

Ilmastikule vastava õli kasutamine on eriti oluline metsatraktorites.

Odavate vähe filtreeritud õlide kasutamine võib masinale korvamatu kahju tekitada.

Talvise õli kvaliteedi määrab õige voolavus

PANE TÄHELE

Ohud lahtise õli ostmisel

Rääkides traktori hüdraulikast, peame mõistma, et tänapäeva hüdrostsüsteemid on väga täpsed ja nendes kasutatav õli peab olema erakordselt puhas. Hüdraulika õlide valiku puhul on väga tähtis baasõli puhtus. Seda võib võrrelda lausa piiratud puhtusega – mida puhtamaks on baasõli filtreeritud, seda kvaliteetsem see on. Siit peaks küll iga mees aru saama, et mida odavam, seda vähem filtreeritud.

Allikas: Addinol Lube Oil

ratuur on umbes -35°C ja hantgumpunkt umbes -45° . See tähendab, et õilil on hea voolavus madalatel temperatuuridel, mis tagab suurtel koormustel töötavate diiselmootorite probleemideta ja ohutu külmkäivituse.

Hüdraulika õlide valikul soovitatakse temperatuuriväikesi valmistumisel valida kindlalt HVLK-klassi kuuluvaid, aastaringseid hüdraulikaõlisid (DIN 51524-3 HVLK). Miinimumnõue HVLK-klassi viskoossusindeksil on VI = 140. Viskoossusindeks näitab hüdraulikaõli voolavuse sõltuvust temperatuurist, s.t mida kõrgem on viskoossusindeks, seda vähem sõltub õli voolavus temperatuurist ehk kannatab rohkem külma ja kuumaga temperatuuri. Addinoli HVLK-klassi õlide VI on 170–175, mis on kindlalt meie kliimamas väga hea eelis (enamikul on see VI = 140–150).

Tuleb jälgida ka hüdraulikasüsteemi tootja nõudeid. Lihtsalt öeldes, väiksema läbimõõduga hüdrosilindrite ja trasside (5–10 cm) puhul tuleks valida vedelam viskoossus, nt HVLK 32, suurema läbimõõduga (15–25 cm) nt HVLK 46 viskoossus. See soovitus on üldine ja ka sulik oleks konsulteerida oma õlispetsialistiga.

Ka transmissiooniõlide viskoossusel on madalatel temperatuuridel väga suur tähtsus.

Sõidukitele, olgu need siis kaubikud, veoautod, traktorid ja raske-tehnika, tekkitab talvel lisaks jääle ja lumele probleeme ka madal temperatuur.

Ohutu külmkäivituse juures on kõige tähtsam õli viskoossus ehk voolavus, mis tagab mootori probleemideta käivitamise ja soojenemise.

Eriti Põhjamaade madalate temperatuuride puhul on tarbesõidukites ideaalne kasutada näiteks täissintteerilist mootoriõli viskoossusklassis SAE 5W-30, mille pumbatavuse piirtempe-

Mida paksem on käigukasti või vedava silla õli, seda rohkem kulub ka kütust ja raskem on käikude ümberlülitus. Näiteks kasutades SAE 85W-90 viskoossusklassi määrdeõli, tarbib sõiduk -20° juures kindlasti rohkem kütust kui SAE 80W-90 või SAE 75W-90 õli kasutamisel.

KAIDO KÖÖP

ÕÜ Addinol Lube Oil müügijuht